

Estilist. ts to 51 / 19.3.1982

M

HÄMEENLINNA (ENT. VANAJA) LINNANPÄÄ

Kiviröykkiön tarkastus linna-
vuorella

Jyri Saukkonen 1981

Kiviröykkiö Linnanpään linnavuorella Hämeenlinnassa

Peruskartta 2131 09 Hämeenlinna (1976)

x = 6762 53

y = 526 25

z = n. 105

(= röykkiö peruskoordinaatistossa)

Kaupunginosa: Kankaantaka

RNro 5:31, maanomistaja 1981: ?

Aikaisemmat tutkimukset:

Julius Ailio 1921 tarkastus

Jouko Voionmaa 1935-36 stipendiaattikertomus Hämeen muinaislinnoista, Jouko Voionmaa 1930-luku kartoja ^{vuolta 1949}

Esko Sarasmo 1939 inventointi

Anna-Liisa Hirviluoto 1974 tarkastus

Linnavuorta käsittelevät julkaisut, ks. Oiva Keskitalo, Vanajan esihistoria, Vanajan historia I, s. 111 alaviite 38.

Linnanpään linnavuori sijaitsee Vanajaveden länsirannalla, n. 3 km Hämeenlinnan keskustasta etelään ja n.1 km 400 m Vanajan kirkosta lounaaseen. Linnanpää on osa Hakovuoreksi kutsuttua Hattelmalan selänteen rinnakkaisharjua. (ks. peruskarttakopiota.)

Käydessäni elokuussa 1981 linnavuorella, huomasin linnavuoren pohjoisosassa matalan kiviröykkiön. Marraskuussa kävin paikalla uudelleen. Linnavuorella oli tehty metsätöitä, puita kaadettu ja vesakkoa raivattu, minkä vuoksi röykkiö oli varsin selvästi havaittavissa. Röykkiö oli vain turpeen peittämä, tiheää aluskasvillisuutta ei ollut.

Röykkiötä ei mainita ylläolevissa tutkimuksissa, eikä myöskään linnavuorta käsittelevissä julkaisuissa. Myöhemmin huomasin, että se on piirretty esihistorian toimiston arkistossa oleviin Voionmaan karttoihin 1930-luvulta. Näihin oli merkitty myös muutamia muita, paljon pienempiä, röykkiöitä. Käydessäni paikalla

en kuitenkaan huomannut muita kun tämän kookkaimman röykkiön. Voionmaan kartoista päätellen hän oli tehnyt röykkiön halki koeojan.

Röykkiö sijaitsee (ks. kopiota linnavuoren asemakartasta) n. 20 m etelään linnavuoren pohjoispään sisemmästä kivivallista. Maasto on tällä kohdin vain hiukan pohjoista kohti viettävää ja melko kivistä. Vasta n. 10 m röykkiön pohjoispuolella rinne alkaa laskea jyrkästi. Röykkiön koko on n. 3 x 3 m ja korkeus 20-40 cm. Muodoltaan se on lähinnä ympyrä, ei kuitenkaan säännöllinen. Turvekerroksen alla oli kiveys, jossa kivien koko on n. 5-15 cm; kiveys on keskimäärin varsin tasakokoista. (Ks. diat 5278-5280.)

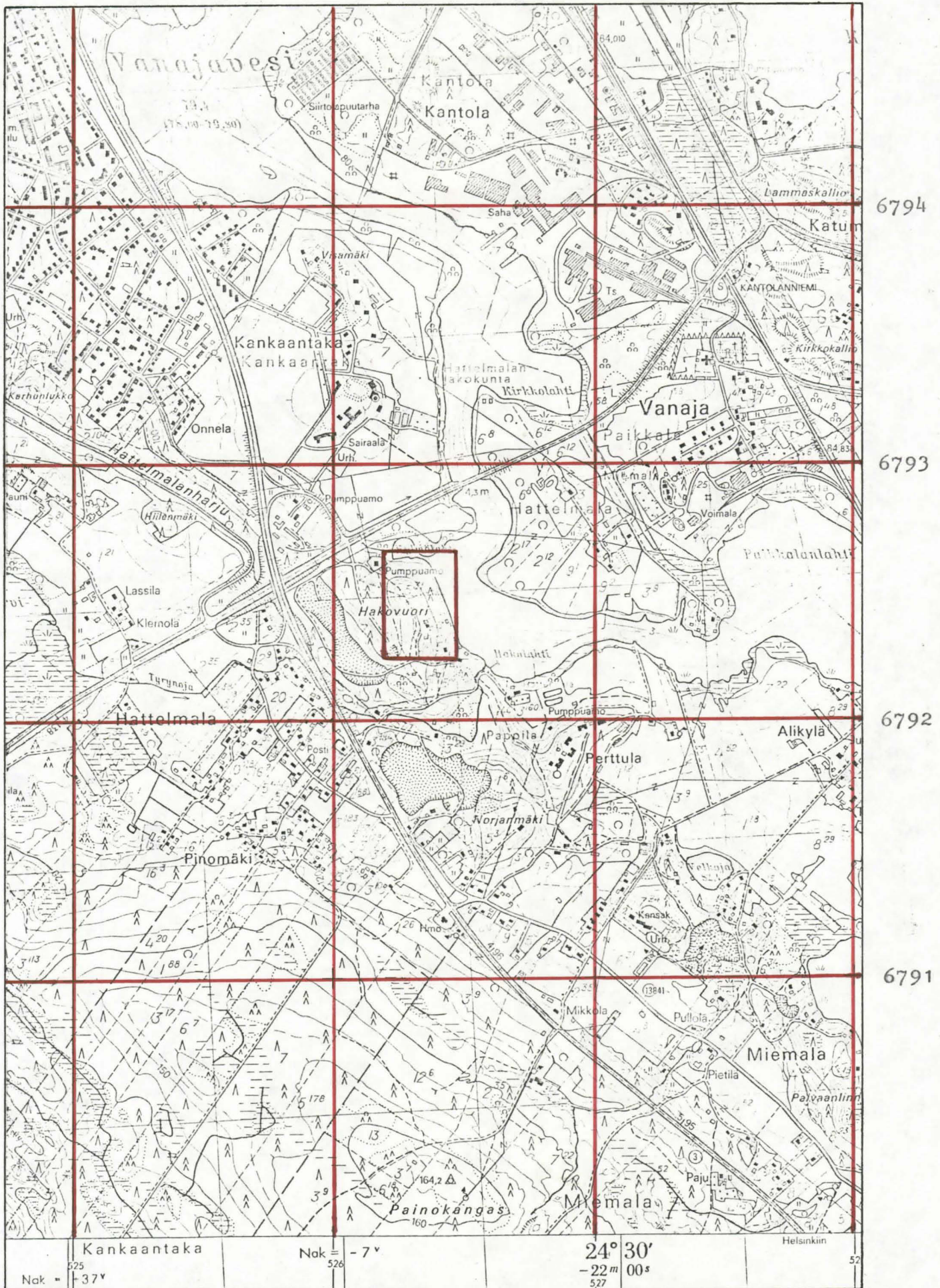
Tein röykkiön eri puolille 4 pientä koekuoppaa. Kaikki kuopat olivat löydöttömiä. N. 30-40 cm:n syvyydessä röykkiön alla oli koskematon karikkomaa. Röykkiössä ei ollut maatäytettä. Tutkimuksen jälkeen ladin kivet paikoilleen ja peitin kuoppien kohdat turpeella.

Karttaliitteet: - kopio peruskartasta 2131 09 Hämeenlinna
1:20000 (1976)
- kopio linnavuoren asemapiirroksesta esihistorian toimiston top. arkistossa

Diat: - 5278-5279 Röykkiö etelä-lounaasta
- 5280 Röykkiö idästä

Helsingissä 17.3.1982

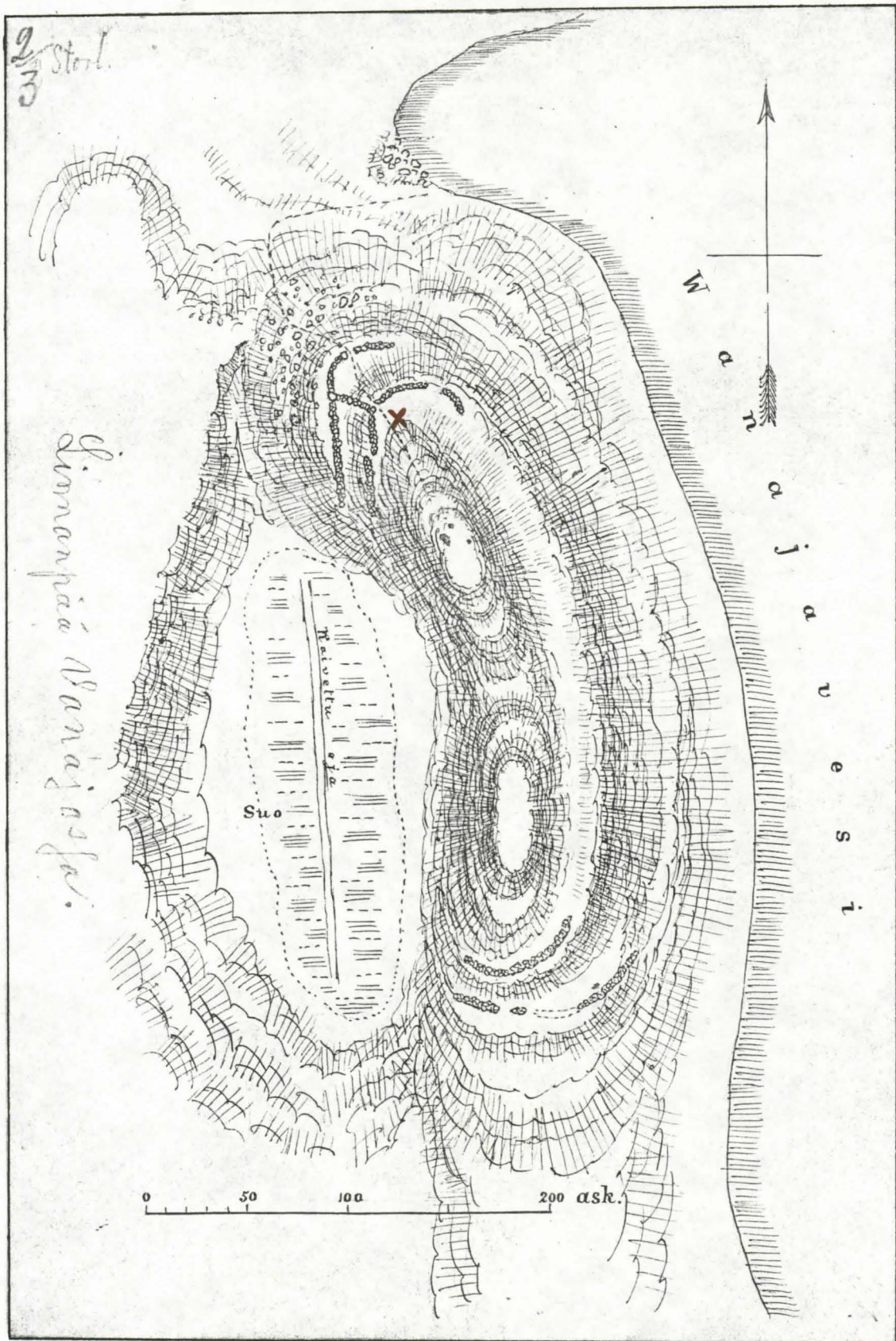
Jyri Saukkonen
Jyri Saukkonen

Ote peruskartasta 2131 09 Hämeenlinna 1:20 000, 1976.

HÄMEENLINNA (ENT. VANAJA) LINNANPÄÄ
tarkastus Jyri Saukkonen 1981

X röykkiö

Kopio esihistorian toimiston top. arkistossa olevasta kartasta, joka on julkaistu Hjalmar Appelgrenin teoksessa Suomen mäkilinnat SMYA XII, Helsinki 1891, kuva 18.